

F 24
1887

თეატრი

სამომავლ-კვირად. სალიტერატურო და სამხატვრო გაზეთი

1887 წელსა

№ 11

პარილის 5.

გაზეთი დირს: ერთის წლ. 5 მ., ნახ. წლ. 3 მ., ცალკე ნომ. 15 კ. ხელის მოწერა მიიღება: თბილისში რედაქ. კანტორაში, ფოთში ბესარ. კალანდაძესთან, ადრესი გარეშე მცხოვრებთათვის: ТИФ-ЛИСЪ, ВЪ РЕДАКЦІЮ ГАЗЕТЫ „ТЕАТРЪ.“ გაზეთი ისუიდება: თბილისში ჩარკვიანის წიგნის მაღაზიაში; სიღის ყურთან; ალიხანოვის პაპიროფის მაღაზიაში, ქუთაისში: ჭილაძეთ წიგნის მაღაზიაში და ბათუმში პარიკმანერ არსენასთან.

საგაზეთოდ დანიშნული წერილები (კორრესპონდენცია) გარკვევით უნდა იყოს დაწერილი. თუ საჭიროება მოითხოვს წერილებს რედაქცია შეასწორებს. რედაქცია არა კისრულობს წერილების უკან გაგზავნას და მათ შესახებ მიწერ-მოწერას. ყოველ წერილში უნდა იყოს მოხსენებული: სახელი, გვარი და საცხოვრებელი ადგილი დამწერისა.

სსვა-და-სსვა მასრებიდგან გუთსოვენ კარდცვალე-ბული ჰოეტი იოსებ დავითაშვილის სურათს.

რადგანაც ამ სურათის მოჩაების მსურველნი ბევრნი არიან და სურათები კი ცოტა დარჩა, ამისათვის ვთხოვთ შეგვატყობინონ, არა უკვირანეს აპრილისათვისა, ვის რამდენი სურათი ჰსურს, რადგანაც ამ აღნიშნულ ვადაზე „თეატრის“ რედაქცია დაბეჭდინებს იმდენს სურათს, რამდენის სურვილიც იქნება შემოსენებულ დრომდის გამოცხადებული.

„თეატრი“-ს რედაქციას აქვს წარსული წლების №№ და მბთხან გამოსული სურათები: ორბელიანი-სა, მესხისა, ალექსანდრე ჭავჭავაძისი, ილია ჭავჭავაძისი, ავაკისა, შოთა რუსთაველისა, მოლიერისა, შექს-ზირისა, ოსტროვსკისა და სხვა; აგრეთვე იოსებ დავითაშვილისა და რაფ. ერისთავისა.

1885 წლის №№ თავის სურათებით ღირს. 3 მან.

1886 „ „ „ „ „ 4 „

ორივე წლისა ერთად „ „ „ 6 „

თითო სურათი, საუკეთესო ქაღალდზე

დაბეჭდილი, ღირს „ „ „ „ 30 კ.

ცოტა მდარე ქაღალდზე „ „ „ „ 20 „

შინც ისურვებს ფულის გამოგზავნას, მანეთზე ნაკლები შეუძლიან ფოსტის „მარკებით გამოგზავნოს.

როგორც წარსული წლების №№-ბის, აგრეთვე სურათების გამოსაწერად გთხოვთ ზირ-და-ზირ რედაქციას მოჭმართოთ, შემდეგი ადრესით:

Г. Тифлисъ. Въ Редакцію газеты „ТЕАТРЪ“.

ამავე ადრესით მიიღება გასეთზე სელის მოწერა ამ 1887 წ.

თბილისში მცხოვრებთათვის ადრესი: „თეატრი“-ს კანტორა. (ოქრომჭედლების ქუჩა, ბარისოვის სასლე-ბი, № 48).

ა ღ ღ გ ე მ ა

აღსდგა ქრისტე, მძაო ნიკო!
 ჩვენთვის ჯვარ-ცმულ მაცხოვარი;
 ჯოჯოხეთი ვინც რომ სთურგუნა—
 სამოთხისა გვიღო კარი.

ქრისტე აღსდგა—ჭეშმარიტად;
 კოლეგოთაზე წამებული
 სიძარტლის დაღადებისთვის
 ურწმუნოდან ბრალდებული.

ბრძაბა, კოჭლთა, დაზრდომილთა
 ერთის სიტყვით გამკურნელი;
 მკვდრისა ხელის შესებითა,
 ან ბრძანებით აღმდგენელი.

მან არ იყო ხუთის ჰურით
 სუთ ათასი კაცი აძლო?
 მეორეჯერ შვიდი ჰური
 შვიდ-ათასსა კაცსა აყო?—

მან არ იყო, რომ ღაზარე
 სიტყვით აღადგინა მკვდარი?!
 მძას მართასი და მარინს
 უპუგლო ციუ სამარი?

მაგრამ მაინც ურწმუნოთა
ღმერთის გამობა ღმერთს შესწამეს,
არ მიიღეს ის შესწიად
და სასტიკად მათ აწამეს.

ამ გვარ ცხოვრებით—სიკვდილით
ერის ცოდვა კისრად იღვა,
და დასძლია მან სატანას,
ღვთის ღვსა ქრისტე აღსდგა.

ღვს ხვეწც გეძარებს სიხარული:
ხედავ ეველას უხარია?
ხე ფოთლებით შემოსილა,
ბალახებით მთა-ბარია!

ქრისტე აღსდგა, მძაო ნიკო!
ძო, მიკულიე წითულ კვერცხი,
მხიარულად გარდამოცხე,
სეგდა მიქრე, ნუგემ მეცი.

ი. სენაკელი.

წარსული საიდუმლო

I

ღამეა. საათმა ხელ-სელა დაჯერა ოთხი. საშინელი წვიმა და
ქარიშხალი უფრო და უფრო ძლიერდებოდა, და ამასთანვე ცუდი
ტაროსი უფრო ნაღველს უმატებდა მშვენიერს ქალს, რომელიც და-
ეუღლებულია ავად-მოფთხის ქვეშატეხედ. მთელი ღამე ისე გაატარა,
რამ თვალი არ დაუხუჭავს. ეჭიმმა იმედი გადაწყვიტა ამ ავად-
მოფთხის მოწმინაჲედ.

— გერა, მე მიყვარდი შენ, ამოიღულღულა სულ-შაგუბუბულმა ვაგდ-მეოფემ, რომელსაც გამსმარ ღოყეაზედ ჩუს-ჩუსით გადმოსდიოდა ცხანე ცრემლები.

— ნუ სტირი, ჩემო საყვარელო, მე ვნივარ შენ გვერდით და შეკლასა ვთხოვ მარტო ღმერთს, რომელიც არის ყველას მივარ-პელი.

პატარა ხანს სინემე ჩამოვარდა და ისევ ქარიშხლის სტეკას გაისმოდა.

— გერა, ცუდად ვხედავ, რის ვაი-ვავლასით წარმოსთქვა ვაგდ-მეოფემ, გულზე... შემო... მ:წვა... მე ვკვდება... დამიღო... ცაგს... კო... ლა... ამ სიტყვებით ვაგდმეოფემ საუკუნოდ დასუჭა თვალები.

ღამის სინემეს არღვევდა გულ-საკლავი ტირილი, რომელიც ესმოდა ღოგინში შწოლიანე პატარა ბავშვს.

გავიდა ორი კვირა. გერას ცოტ-ცოტად შეუმსუბუქდა ბოღმა-ერთ ღღეს, დილით ადრე, იმ სტოლზე, რომელსედაც წინად მიცვალებული ესვენა, ესლა იჟდა გერა და გაჩქარებული სწერდა წერილს თავის ნათლი-დედასთან, რომელიც სცხოვრებდა ერთი მდიდარი გრაფის მამულში. წერილის პასუხი ჩქარა მიიღო, რომელშიაც ნათლი-დედა ჰპირდებოდა თავის შემწობას—ერთაც კი შეეძლო. ერთი-ღა აწუსებდა გერას—ბავშვს თან ვერ წაიყვანდა და ვერც თავს ახებებდა. ბუჩი ფიქრის შემდეგ, იმან ჩაბაბა თავის ძვირფასი შვილი ერთს დედაკაცს და თითონ კი მიჰქრულავდა ორთქლის მატარებლით სსვა ქვეყანაში. რამდენიც მაგონებოდა რა სიშორესედა იყო ის თავის უძვირფასეს შვილზე, იმდენი თვალებში ცრემლი მოკრულდა და გული ამოუკვდებოდა სოღზე.

II

გაიარა ცამეტმა წელმა... ამოდენა დროში შეიძლებოდა გერას გაქარწველების დარღები, მაგრამ დიდი სიმწარის უკლები არ გადადიოდა იმის სახიდამ. ის გასდა, ხანში შევიდა, მარტო იმისმა ღურჭმა თვალებმა არ გამოიგვალეს გონიერი გამოძეტველობა. ესლა ის ქმრინი იყო და ორი შვილიც ჰყვანდა. ესლა ის სულ

სსკა იყო: ის იყო ცოლი გრაფისა, ძლიან ჭკვიანი და კეთილი კაცისა. ის სცნოვრებდა ძლიან მდიდრულად; ქმარს ძლიან უყვარდა.

გრაფმა შეატყო, რომ იმის ცოლს თავი მოაწინა სოფელ-მა და მთელი თავის ოჯახით გაემგზავრა მოსკოვისკენ. ვაგონში ბავშვები თავის მამას ჰკითხავდნენ სსკა-და-სსკა საგნებზედ. გერა კი რამდენიც უახლოვდებოდა ქალაქს, იმდენი გული მაგრა უძგერდა და თვალებში სან-და-სან მოკრეოდა ცრემლები. ეს შეამჩნია გრაფმა და ჰკითხა:

— რა მოგდის?

— არაფერი, მეც არ მესმის რისგან, მიუგო გერამ ძლი-დატანებული დიმილით.

— ასე მგონია მოწეინილი ხარ? უთხრა კიდე გრაფმა.

— არა... არა, შენ უფრო უგდე... რაღაცას გკითხავს პეტია.

გრაფმა უნებურათ მიიხედა შეილისკენ და დაუწყო მას ალერსი. აი მოვიდნენ კიდეც მოსკოვის რკინის გზის სადგურზე. აი დილიქანმა გააქროლა ისინი ერთ უკეთეს სასტუმროსკენ.

III

რამდენიმე დღის შემდეგ, ერთ მშენიერ ქუჩასუდ დაიჭირეს კარგი სახლი. სასტუმრო მდიდრულად და გამკაუნურად მოართეს.

— ერთი მოსამსახურე კიდეც უნდა დავიჭიროთ, თორემ ორი ცოტა არის, უთხრა გრაფმა ცოლს, მე „მეკარეს“ დავაკალე და ის დამშირდა.

— ჩემთვისაც საჭიროა ერთი კაცი—უთხრა ქალმა.

რამდენიმე დღის შემდეგ დაიჭირეს ახალგაზდა მოსამსახურე, რომელიც გრაფს ძლიან მოსწონდა. ამ მოსამსახურეს გრაფინია ძლიან დაკვირვებით შინჯავდა ხოლმე. ის იყო სულ ახალგაზდა; იმის რკვალი პირი, ცოტათი შეწითლებული ღოუები, მოღურჯო თვალები, ქერა თმა წარმოგვიდგენდა „ლანჩის“ ტიპს. გრაფინია რაც უფრო ბერს უყურებდა, იმდენი უფრო რაღაც ღრმა ფიქრს მიეცემოდა ხოლმე; თვითონაც ვერ აეხსნა რათ აგონებდა ამ ემაწვილის შესვლას მთელს თავის წარსულს ცნოვრებას.

IV

ერთს ოკტომბრის საღამოსედ გრაფი კლუბში იყო. გერბს იყდა ქმრის „კაბინეტში“ და წიგნს კითხულობდა. რამდენიმე გვერდი რომ წაიკითხა, მოკვდა წიგნი, წამოდგა, ერთი-ორი გაიანჯრა, მივიდა და დარეკა ხარი.

— ნიკოს დაუძახე, უთხრა შემოსულს ბიჭს.

— ბატონი ბძანდებით.

რამდენიმე წამის შემდეგ შემოვიდა ახალგაზდა „ლექია“, დადგა კარებში და მოწიწებით ელოდა ქალბატონის ბძანებას.

— ღამნას ამოსწი, ჩუმიდ უბძანა გერბამ.

„ლექია“ მივიდა საწერ სტოლთან, ამოუწია ღამნას და უნდა გაბრუნებულყო, მაგრამ ქალბატონმა შეაუენა.

— ახლო მოდი ნიკო; რამდენი წლისა ხარ?

— ხუთმეტისა, თქვენო ბრწინვალებავ!

— სწავლობდი სადმე?

— საეკლესიო სკოლაში ვსწავლობდი სამი წელიწადი.

— მერე?

— მერე ერთი წელიწადი გავატარე სოფელში და როცა აქ ჩამოველ თქვენ ბრწინვალებასთან დავდექი მოჭამაგირეთ.

— განა შენ სოფელელი ხარ? სრულებით არ გეტყობა...

— არა, მე დავბადე მოსკოვში, ბებია სოფელში შეავს, ნამდვილი კი არა, ჩემი ძიძის დედა...

— განა შენ ობოლი ხარ?

— დიას, თქვენო ბრწინვალებავ, მე არა ვინ არა შეავს, მე არც დედა მასხოვს და არც მამა.

როცა „ლექია“ მას ღამნარაკობდა, გრაფინია უფრო და უფრო დაკვირვებით უყურებდა მას და რაღაც ახლო ნათესავივით ეჩვენებოდა.

— მამ შენ სულ მატარა ჰეოფილსარ, როცა დედ-მამა დაგსოცია?

— როგორც მეუბნებიან მამა მამკედომია, დედა კი გამქცევია; იმისთანა ცრულ მდგომარეობაში ვარ, თქვენო ბრწინვალებავ, რომ შეჩვენა არ დავბადებულყო, მაგრამ... დმერთმა განსჯოს ის, თავ-ჩაყიდული ღამნარაკობდა ნიკო.

გრაფინია პლივს-ღა სუნთქავდა და ნეწვების თრთოლა მოუვიდა.

— მაშ შენ არა გახსოვს რა?

— როგორ, თქვენო ბრწყინვალუბარ?

— არა დაგრჩენია რა დედიშენის სახსოვრად?

— ერთი ჰატარა სატი მაჭკს დედისგან დარწმობილი.

ამ სიტყვებზედ გრაფინია ფეხზე წამოდგა.

— აბა სადა გაჭკს?— ჰკითხა გრაფინიამ.

— ჩემ ოთახში მივიდია.

— გაიქე, ამ წამს აქ მოიტა.

ნიკოს არა ესმოდა რა. რამდენიმე წამის შემდეგ შემოიტანა სატი და გაწდასტა გრაფის ცოლს.

ამან ხელების კანკალით გამოართო დეთის-მშობლის სატი; ცოტა ხნის შემდეგ მივიდა ნიკოსთან, ხელი დაადო მხარზედ და უთხრა:

— შენ ამტყუნებ შენს დედას, ღმერთს იწვევ მსჯელად, მაგრამ რომ ნახო განა არ ამატიებ?

ნიკო გაჭკვებულვით იდგა.

— სმა ამოიღე, ეუბნებოდა ტკბილის სმით გრაფის ცოლი

— სად არის! სად არის დედა ჩემი? ხელ-ხელა წარმოსთქე ნიკომ. სად არის ჩემი საყვარელი მშობელი დედა?!

— გოლა, ჩემო საყვარელო! აქა ვარ შენთან, დედა შენი... მა ჰატიე!.. მარტო ცხარე ტრემლები იყვნენ მოწმად იმათი სისხარულია.

ჩქარა, ამის შემდეგ, გრაფი მობრუნდა. ის გაცრებული იყო, ამით, მაგრამ ვერამ აღარ დააკვირა საიდუმლოს გამოაშკარებება. გრაფი მთელი ღამე ამაზედ ფიქრობდა და მეორეს დღეს კი გამოუცხადა ცოლს:

— ვერა, დიდხანს გაცდევინე, მაგრამ შენ თითონ იცი რა ძნელი კითხვა იყო ეგ ჩემთვის. გადაწვევითე...

გრაფინია შეკრთა და სულ სმენათ გადაქცა. ის მოკლად სახუბდურად ამავს, მაგრამ რიდასიგ იმედიც ჰქონდა.

გადაწვევითე, — განაგრძო გრაფმა, — გიცხადებ, რომ წმიდ დედობრივი გრძნობა რჩება ხელ-უხლებული, იმისათვის, რომ მე

ნ მიუყარსარ. მე შენ გსუდავ ჩემი შვილების კეთილ-დედათ; იზ-
ენე კერეთვე შენი შვილის ბედნიერებასედ.

გერა დაქტა მუხლებზე და უნდოდა ქმრისთვის სელზედ ეკო-
ცნა, მაგრამ მან საჩქაროდ წამოაყენა, მოჭხვია ხელები და... ჩაიკრა
გულში.

—შ—ვი.

ლ ა ლ ა *)

წიკნი ივითსე ზაწიავ
გირჩევ მშობელი ღაღაო,
ვცადე სწავლით გაიცნო
ქვეენის სარჯი და ღაღაო.

შენ ჩემო დამტირებელო
ზატარა აღმასსანაო;
კიუვარდეს დედა მშობელი
და მისი ტბილი ნანაო.

არ დაძვიწყო მშობელი
ვიდრე ვარ ქვეენის ზირადო,
მოვკვდე და საფლავს მდებარეც
მინასულევი სშირადო.

რა არის ბენეფისი *).

ინტერმედია - დიკუტისმენტი, მიხაძე დრ. სოლოგუბისა

ფარდა რომ აისდება, მთელი ტრუჰმა სცენაზეა:
 ურთ მსრვი ქალები, მუარე მსრვი კაცები. შუაში აბა-
 შიქ სდგას.

აბაშიძე. მოწყალენო ხელმწიფენო!.. მაგრამ არა...
 „მოწყალენო ხელმწიფენო“, მოდაში აღარ არის — „დროებამ“
 „ბატონობა“ გაახლდა. მაშასადამე, „ბატონებო“ და თქვენ და-
 უდგრომელნო ქალბატონებო!.. მთხოვეთ მიიღოთ, ჩემი ულ-
 რმესი გულითადი მადლობა ამდამდელ შრომისათვის! მად-
 ლობთ, რომ შეეწივენით თქვენ უღირსს და საცოდაგს ამხა-
 ნაგს, და მიიღეთ მის ბენეფისში მონაწილეობა. ძალიან კე-
 თილი საქმე ჰქენით ამიტომ, რომ ბენეფისი... მაგრამ,
 ბატონებო, იცით რა არის ბენეფისი?.. თქვენ, რასაკურ-
 ველია იცით, ძალიან კარგათაც იცით... მგონი რომ ამათ...
 (პუბლიკაზედ უჩვენებს) კარგათ არ იცინან; და ამ სა-
 განზედ, მგონია, არცკი დაფიქრებულან.—ბენეფისი, თქვენ
 ხართ ჩემი ბატონი, აკტორისათვის ის არის, რაც თქვენთვის
 კარგი მოსავალი სოფელში, კარგი რთველი, კარგი დოლი,
 კარგი მეთხედი და ზოგიერთებისათვის კარგი მოგება ვაჭ-
 რობაში! აკტორის ჯამაგირი-ლუკმა პურში, ერთ ბნელ ოთახ-
 ში, შეშაში, ნახშირში, ხორცში და სანთელში მიდის... ესე
 იგი, რაც კი კაცს ეჭირება საცხოვრებლად; თორემ უამი-
 სოთ, თქვენი მტერი ჩვენ საქმე მოგვივიდოდა... სიმღერის
 მაგიერათ ამ სცენაზედ მგლისავეთ ზმუილს დავიწყებდით!..
 მაგრამ, წრეულს ამ დიდმარხვაში კინაღამ ეს საქმეც დაგე-
 მართა... კიდე ლმერთმა უშველოს, ჩვენ დრამატიულ-საზო-
 გადოებას... ოჰ! ეს საზოგადოება რომ არ ყოფილიყო... თქვე-

*) დაწერილია თ. დ. ერისთავისაგან არტისტი ვ. აბშიძის ბენეფისი-
 სთვის 1881 წ.

ნი მტერი ერთმანეთს დაეჭამდით! აქამდისინ თუმცა ამბობდნენ, რომ აკტორები ერთმანეთსა სჭამენო, მაგრამ ამ აზრს ფიგურალური მნაშენელობა ჰქონდა, და კინალამ რეალური მნიშვნელობა მიეცა... ამბობდნენ კიდევცა, რომ რამდენიმე აკტორმაო, ბულვარზედ, შშიერ მგლებივით, კინალამ ერთი მოხუცებული კაცი დაგლიჯესო!.. მახლას: ეხლა ისეთი დროა, რომ ყველა დაიჯერება.. ჰო! იმას მოგახსენებდით, ჯამაგირი სულ დღიურ ცხოვრებას უნდებო... მაგრამ ჩვენც ადამიანები განლაგართ, ჩვენც სული გვიდგას, ჩვენც გვინდა პატარა სიამოვნება! ძეიფის გაწევა, მუშტაიდში სეირნობა, შენიგთან მსხლის წყალის დაღევა, ხან და ხან მაზედ ძახურის დამატება—ეს სულ ერთის სიტყვით გამოიხატება... ბენეფის-ში! ბენეფისში გამოიხატება ყოველი ჩვენი სურვილი, კარგი ფრაკი გულავერდიანტთან, კარგი ჩერკესკა თათუხას შეკერილი, ცოლისთვის კაბა, მანტილია, შვილისთვის არახინი... მაგრამ ეს კი ჩემს მეტს არავის შეეხება. ჩემს მეტი არავინ გაბრიყვებულა აკტორებში და ცოლი არ შეუერთამს... მახლას!.. (ამოიოხრამს) რაც მოხდა, მოხდა... ერთი სიტყვით ყველა ბენეფისზეა დამოკიდებული! მაშასადამე აკტიორი მთელი წელიწადი იმასა ჰფიქრობს, თუ კარგი ბენეფისი გამართოს და პუბლიკა დააკმაყოფილოს. აბა, გაჭირება მაშინ არის, ბატონებო! ხომ კარგათ მოგეხსენებათ რა მდგომარეობაშია არის ჩვენი დრამატიული ლიტერატურა! პირველი ესა, რომ არა არის რა სათამაშო, და მეორე ესა, რომ არავინ არის მოთამაშე! მოდი და ამოირჩიე ჩვენ რეპერტუარში ხეირიანი პიესა!.. გადაჰქექ-გადმოჰქექ და ვერას იპოვნი... ან ისეთი უაზრო პიესებია, რომ მათი ყურება კაცს შეაწუხებს, ან ისეთი ძველია, რომ ყველამ ზეპირათ იცის! მართალია შეიძლება კარგი პიესების ამორჩევა უცხო რეპერტუარში, მაგალითად: შეკსპირის, მოლიერის, შილდერის და სხვა ღენიოსების თხზულება... მაგრამ თქვენვე გკითხავთ, ვინ ითამაშებს ამ პიესებს? მართი „მეფე ლირი“ გვაქს გადმოთარგმნიდა, მისი მთარგმელი მგონია, რვა წელიწადია ემზადება მის წარმოდგენას, მაგრამ როგორღაც ვერა ხერხდება... ჩვენ ყვე-

ლანი ვოდვეილები აკტორები განლაგართ!.. კომიკები! მაგალითად, მე კომიკი განლაგართ... ჩემი ამხანაგებიც კომიკები განლაგან! ისე, ფაცაფუციტა ეთამაშობთ (უჩვენებს სუფლიორზედ) ამ ბატონის წყალობით. შარშან არ იყო, რაღაც ეშმაკად ყომარბაზის ცხოვრება“ წარმოვადგინეთ... ისეთი დრამმა გამოვიდა, რომ კინალამ ფერდების ანთება მოუვიდათ მაყურებლებს... სიცილისაგან! მართის სიტყვით სათამაშო არა არის რა, მოთამაშენნი არ არიან!. ქეთილი, მაგრამ ცხოვრება რომ გვინდა?.. ჩვენც კარგათ ვიცით „საზიზღარ მეტალის“ ფასი... ჰფიქრობს, ჰფიქრობს ბენეფიციანტი... და მიჰმართამს ჩვენს მწერლებს... მიხვალ რაფიელ ერისთავთან, დაელრიჯები, ერთი პიესა დამიწერეო ან გადამიკეთეო!. მაგრამ დალოცვილს, როგორც პოეტს, თუ გული არ მიუღის, ხელს არ ახლებს პიესას. შთასი პიესა რომ მიუტანო, ერთი არ მოეწონება.. ჩვენ ცხოვრებას არ მოუხდებოა. მერე გინა მიხვიდე ივანე მაჩაბელთან... მაგრამ ბატონი მაჩაბელი, როგორც ჩვენი პატივცემული ადმინისტრატორი ადამ ჩუბინოვი ამბობს, აკტორების „ბუნტის“ შემდეგ, როგორღაც გულ გრილად გეყურებს; მიხვალ ღვეით მრისთავთან პიესას რომ გაუხსენებ, მაშინვე გაშლის ხელებს და დააყვირებს—რა დროს პიესებია, ვერა ხედამ ამ ტელეგრამებმა ლამის დამადნოსო, რა თქვენი მცხელაო... აკაკი წერეთელთან რაღა პირით მიხვალ! ბოლოს აიღებ ქუდსა და გასწევ ანხატის უბნელთან. მიხვალ დაუკაკუნებ ძველებურად ალყაფის კარებს... ახვალ ბალკონზედ... შესჩივლებ შენ მდგომიარობას... ერთი მიშველე რამეო, ბატონ პეტრეო!.. „რაო?? პიესა დაგიწეროო??.. ჯერ ერთი მითხარი ჯამაგირი რა გაქსო?.. ეტყვი თვეში ექვსი თუმანი მაქვსო... „ახლა მაგდენ ჯამაგირს რომ იღებ, ცოტას ვერ გადასდებო, რომ წიგნი დაბეჭდო რამეო??.. ფიე! იტყვი გუნებაში: რას ამბობს ეს კაცი, რა დროს წიგნის ბეჭედაა!.. არა, ბატონო პეტრე, მაგ ლაპარაკს თავი დავანებოთ... ერთი თუ შეიძლება ჩემ ბენეფისისათვის პიესა დამიწერეთ...—„პიესაო?... შარშან არ იყო დაგიწერეთ, მაგრამ რა გამოვიდა? არაფერი!.. თქვენ, შეი-

ლებო, უკაცრავა მოხსენებაა, მაღრიშკები ბძანდებითო: ორი სიტყვა ვერ დავისწავლებიათ ზეპირათაო... შენ არ იყავი, რომ ჩემ პიესაში „შუქის“ მაგიერ „ბუქს“ ამბობდიო?.. განა ღირსნი ხართო, რომ თქვენთვის კაცმა იშრომოსო?.. აი, თქვთმეტი წელიწადია, თავში ერთი პიესის პლანი მაქვსო... ის დრო უნდა წარმოვადგინო, როდესაც ქვეყანა ჯერ არ დაარსებულყო! მერე ვინ ითამაშებსო? თქვენ, შვილო, პამპულაობის მეტი არა იცით რაო!.. გინდაო განა რომ მეორეთ „შალანგაში“ დამხატრონო?.. გირჩევ ბენეფისის მაგიერ „პრსენას“ ლექსი გამოსცეო!.. წამოხვალ აქედგანაც ხელ ცარიელი.-მერე იფიქრებ, იფიქრებ, და გადაწყვეტ შენვე რაიმე პიესის გადმოთარგმნას.-მთქვით პიესა ვიშოვნეთ; ახლა აფიშის შედგენაა ჭირი! შველას უნდა ასიამოვნო: პარტერს უყვარს სასაცილო რამ, მახვილ გონიერი, გადაკვრით ლაპარაკი, კლამბურებით... ლოქებში ქალები სნედან, ამათ მოსწონთ ნარნარი სიყვარულის გამოცხადება, და პლატონიური გრძობა... ზევითა მხარეს, ხომ უკინტოთ არა მოსწონს რა—უთუოთ უნდა მრთაქალის ბალებში ქეიფი წარმოუდგინოთ!.. ხანში შესულ კაცებს ინტრიგა მოსწონთ; ახალ გაზდებს ლეკურის თამაშობა, რადგანაც ლამაზ ფეხებს რომ დაინახვენ თავში გაუჯდებათ ხოლმე!.. მოდი და ესენი ყველა ერთად დააკმაყოფილე! ბოლოს როგორც იქნება შეადგენ აფიშას... მოახლოვდება ბენეფისის დღე. ჩასდებ კანფერტში ბილეთებს, დაუჭერ ადამ ჩუბინოვს ფაეტონს (მაგრამ უფრო ხშირათ ფეხით დადის ხოლმე ჩვენი ადამა) და გაგზავნი ბილეთების დასარიგებლად. მნახოთ რომ დაბრუნდება!.. ერთ აყალ-მაყალ დაიწყებს, ეს რა მიყავითო, თქვენი გულისათვის რამდენჯერ გამლანძღესო!.. „რის ბილეთები, რა ბილეთებიო?.. საიღამაც მოგიტანია ისევ იქ წიდივო; ბევრმა მითხრაო: თუ წასვლა გვინდაო, ჩვენვე გამოგზავნით ბილეთების ასაღებათაო... ეჰ გათენდა ბენეფისის დღეც! მაგრამ, ისეთი დღე თქვენ მტერს გასთენებია!.. მოლორუბლული და წვიმიანი!.. აბა ამისთანა ტალახში ვინ გამოვა კარზედ?.. თუმცა ქალაქის სამმართველომ ახალი მაში-

ნა მოიტანა პარიჟიდან ქუჩების გასაწმენდი, მაგრამ ი დალოცვილი უფრო ატალახებს!.. დაიღუპა კაკალი კაცი, როგორც იმერლები ამბობენ! ჩაგეშალა მთელი წლის იმედი!.. რილას გულავერდიანცის ფრაკი, რის მუშტაიდი, რის ძახური—წავიდა ეს სუყველაფერი, განჰქრა, ვით სიზმარი! მოდი და ცარიელი სკამები გააცინე, როდესაც ჯიბეში თავგები ვითამაშებენ!.. მერე ყველა ამას დატანე, ჩვენი კულისების უსიამოვნება, ჭორიკანაობა, შური... მაგრამ, ეჰ სსა სჯობიან, როგორც რუსები ამბობენ, ნაგავი ისევ შინ დარჩეს!.. მე ყველა ამას, საზოგადოთ მოგახსენებთ! თვითონ მე, როგორც ხედამთ, ვერ ვიჩივლებ თქვენ უყურადღებობაზედ.—მე უღირსად დამაჯილდოეთ თქვენის მობძანებით. მაგრამ კმაყოფილი დარჩით თუ არა—არ ვიცი!..

ნ ა რ ე ვ ი.

გლეხი და ვეჭილი. გლეხი მოვიდა „ადოკატთან“, თავის საქმე აუხსნა და ჰკითხა:

— შეიძლება ამ საქმის მოგება, თუ არა?

— მხელი კია, მაგრამ მე იმედი მაქვს რომ მოვიგებო.

გლეხი გაურიგდა, გასამრჯელო ფული მისცა, და უთხრა: ვიცი რომ ჩემი საქმე მხელი მოსაგებია, მაგრამ გთხოვთ—თქვენი ხელის შესაფერად მოიქვეთ?

— კარგი, მაშ ვერც შენს წამსდარ საქმეს ვუშველი და ვერც ამ ფულს დაგიბრუნებ—მშიდად მიუგო ვეჭილმა.

* * *

სასტუმროში ორი კაცი ზის, ერთს მათგანს გაზეთი უჭირავს ხელში:

— შესე, შესე, ი ტიელ ამერიკაში თუქმე რა სისწრაფით დაიარებიან მატარებლები: თურმე საათში 60 ვერსს გაბიან.

— ეგ რა გაგვირგებია! ჩვენში უფრო სწრაფად არ დაფრინავს—ფეხს შესდგამ თუ არა, თვალის დასამსამებასაც ვერ მოასწრებ, რომ საიქიოს ამოგაყოფინებს თავსა.

* *

საკმაგელი ჩვეულება. ერთი ბატონი, ჩვეულებისამებრ მივიდა ალდგომა დღეს შეორესთან მისალოცად და აჩქარებით დაუწყო ზარს რეკვა.

- გასილი ივანიჩი შინ არ არის?
- შინ გასლავსთ, მობრძანდით.
- ჭო, შინ არის, მაგრამ იქნება სტუმრებს არ იღებს?
- როგორ არა, მობრძანდით!..
- ფუ, დასწეველს...
- რა ბძანეთ?
- არაიერი, „ძლიერ სასიამოვნოა მეთქი!“

კერძო განცხადებანი.

პატივი მაქვს ვაუწყო ტფილისის საზოგადოებას, რომ აღდგომის მეორე დღიდან ლუდის სასმელს, როტონდაში „ტრამპანი“, რომელიც ეკუთვნის აზნაურს ნ. პ. ლორთქიფანიძეს, დიწყობა საზაფხულო სეზონი საერო გართობისა და დროს გატარებისა. როტონდაში ყოველდღე ნაშუადღევს 4 საათიდან საღამოს 11 საათამდე სრული ხორც (38 კაცი) სამხედრო მუსიკისა კავალმეისტერის ბნ. შლამაჩის ლობჯინაობით გაჰმართავს კონცერტებს და დაუკრავს აწინდელს საუკეთესო პიესებს.

როტონდაში უზასოდ არის უმსვლა

როგორც როტონდა, ისე ბაქანი ერთი-ორად არის ენლა გადიდებული. აქ განსაკუთრებულ კონცერტების და საესეირნობის დროს გამართული იქნება ცალკე ადგილები ნოლოდ განათლებულის საზოგადოებისათვის მცირე ფასად. ლუდის საწყობი ათჯერ მეტად არის გადიდებული, ვიდრე შარშან იყო და ამ ჟამად ზაფხულისათვის დამზადებულია დიდ-ძალი ლუდი მშვენიერის თვისებისა, როგორც ბაგარი-

ისა, ისეც შავი ლუდი. შინც ლუდის შეტყობა იცის და მოყვარულია ამ სასმელისა, ესთხოვთ მოზრძანდეს, უფასოდ მიირთვას და გასინჯოს ჭაშნიკი. აღდგომის მესამე კვირიდგან ოთხშაბათობით გაიმართება ხოლმე განსაკუთრებული გასართობი და შესაქცევარი ჯამბაზებითა, შუშხუნებით, ჰაეროსტატებით და სხვა-და-სხვა გვარის სალხინო სანახევებითა. შევლა ეს გაიმართება ცალკე პროგრამითა და გამოცხადდება თავ-თავის დროზე, როგორც აფიშებში, ისე ყველა აქაურს გაზეთებში. როტანდაში ყოველთვის არის ცივი საქმელები და დასანაყრებელი სანოვაგე, აგრეთვე გასაგრილებელნი შუშხუნა წყლები, ხმელი ხილი, ტკბილი შაქრის პურები და პაპიროსები.

როტანდის გამგებელი
 ი. ზაქრაძე

Принимается подписка на 1886-1887 г.
 (ИЗДАНІЯ ГОДЪ ТРЕТІЙ)

ЕДИНСТВЕННАЯ-ЕЖЕДНЕВНАЯ
ТЕАТРАЛЬНАЯ ГАЗЕТА

4 ВЪ ГОДЪ **„ТЕАТРЪ И ЖИЗНЬ“** 3 ПОЛГОДА
 РУБ. ,, **ТЕАТРЪ И ЖИЗНЬ** ,, 3 РУБ.

Въ газетѣ помѣщаются всѣ свѣдѣнія о всѣхъ театрахъ: столичныхъ, провинціальныхъ и заграничныхъ.

Москва. Большая Дмитровка, домъ Солодовникова.

Редакторъ-Издатель **Θ. Д. ГРИДНИНЪ.**

(3—1)

დედაქტორ-გამომცემელი ა. ნეპიერაძე